

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/48/2016
Identifikačné číslo spisu: 5015200908
Dátum vydania rozhodnutia: 18.01.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5015200908.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci navrhovateľa: JUDr. M. G., bytom P. XXXX/X, W. G., proti odporkyni: Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ulica 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 7. apríla 2016, č.k. 25Sd/177/2015-41, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 7. apríla 2016, č.k. 25Sd/177/2015-41, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1.

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie odporkyne zo 6. augusta 2015, č. XXX XXX XXXX 0. O náhrade trov konania rozhodol tak, že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, pretože nebol v konaní úspešný. Dôvodil tým, že odporkyňa napadnutým rozhodnutím priznala navrhovateľovi od 5. januára 2015 starobný dôchodok v sume 260,80 eur mesačne podľa § 65, § 274 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Dôchodkový vek dosiahol dovŕšením 58 rokov veku dňa 5. januára 2015, podľa § 65 ods. 2 a § 274 zákona o sociálnom poistení. V odôvodnení rozhodnutia odporkyňa aplikujúc príslušné zákonné ustanovenia zákona o sociálnom poistení odôvodnila podrobný postup pri výpočte sumy priznaného starobného dôchodku podľa zákona o sociálnom poistení a podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

Krajský súd uviedol, že pretože navrhovateľ je poberateľom dávky z osobitného systému sociálneho zabezpečenia Slovenskej republiky a na určenie sumy starobného dôchodku podľa právnych predpisov účinných do 31. decembra 2003 mu do doby zamestnania bola započítaná doba služby a osobné vymeriavacie základy dosiahnuté počas výkonu doby služby, suma starobného dôchodku sa znížila podľa článku 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128) o sumu starobného dôchodku zodpovedajúcu zamestnaniu, ktorým je doba služby zhodnotená na určenie

sumy výsluhového dôchodku za celé roky. Suma starobného dôchodku vypočítaná podľa zákona o sociálnom poistení a Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128) je 255,60 eur mesačne a suma starobného dôchodku vypočítaná podľa právnych predpisov účinných do 31. decembra 2003 a Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128) je 101,10 eur mesačne. Pretože suma starobného dôchodku určená podľa zákona o sociálnom poistení a Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128) je vyššia, starobný dôchodok navrhovateľovi patrí v tejto sume spolu so zvýšením podľa § 82 zákona o sociálnom poistení o 5,20 eur mesačne (o pevnú sumu zvýšenia starobného dôchodku ustanovenú v § 1 písm. a/ opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 295/2014 Z.z.) na sumu 260,80 eur mesačne.

Preskúmaním zákonnosti neprávoplatného rozhodnutia podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku krajský súd ako súd prvého stupňa zistil, že o priznanie starobného dôchodku navrhovateľ požiadal žiadosťou spísanou dňa 22. júna 2015. Starobný dôchodok žiadal priznať od 5. januára 2015. Ďalej zistil, že navrhovateľovi bol od 1. januára 2007 priznaný a vyplácaný výsluhový dôchodok, ktorý po dovŕšení dôchodkového veku pre vznik nároku na starobný dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového zabezpečenia (poistenia) má charakter dávky v starobe, preto odporkyňa správne postupovala v súlade s článkom 33 Dohovoru č. 128, keď starobný dôchodok krátila a to primerane k počtu skončených rokov doby trvania služby profesionálneho vojaka rozhodujúcich pre výšku výsluhového dôchodku podľa § 39 zákona č. 328/2002 Z.z.. Iným postupom by určitá kategória poistencov v systéme vnútroštátnych a zabezpečovacích systémov bola znevýhodnená v porovnaní s poistencami vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia na Slovensku. Krajský súd sa stotožnil so spôsobom výpočtu sumy starobného dôchodku navrhovateľa, resp. so spôsobom jeho krátenia, nakoľko odporkyňa pri jeho výpočte prihliadala na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR. Rozhodnutie odporkyne potvrdil v súlade s § 250q ods. 2 OSP.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 OSP tak, že navrhovateľovi ich náhradu nepriznal, pretože nebol v konaní úspešný .

2.

Navrhovateľ podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie žiadajúc rozsudok krajského súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Dôvodil tým, že rozsudok krajského súdu je nezákonný a konštatovanie v odôvodnení rozsudku je zavádzajúce a v rozpore s uznesením Najvyššieho súdu SR s. 10S/162/2010 zo 16. decembra 2015, z obsahu ktorého vyplýva, že Sociálna poisťovňa nesprávne a svojvoľne aplikuje zákon č. 461/2003 Z.z., ako aj článok 33 Dohovoru č. 128 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach. Sociálna poisťovňa nemá právo pri krátení starobného dôchodku odpočítavať dĺžku doby sociálneho zabezpečenia, počas ktorej poistenec odvádzal odvody do spoločného systému sociálneho zabezpečenia podľa zákona č. 100/1988 Zb. a do všeobecného systému sociálneho poistenia podľa zákona č. 461/2003 Z.z.. Sociálna poisťovňa je povinná vykonávať výpočet dôchodkovej dávky starobného dôchodku tak, že započíta všetky doby odvádzaného poistného do sociálneho zabezpečenia a od takto vypočítaného starobného dôchodku odpočíta obdobie zodpovedajúce poisteniu v osobitnom systéme dôchodkového poistenia. Podľa uvedeného postupu sa u navrhovateľa jedná o nasledovný výpočet starobného dôchodku - teoretická výška dôchodku 635,86925063 eur, teoretická výška dôchodku po zhodnotení doby poistenia v osobitnom systéme 60,84465625 eur, starobný dôchodok (635,86925063 eur - 60,84465625 eur = 575,02 eur. Sociálna poisťovňa však pri výpočte krátenia dávky starobného dôchodku v preskúvanom rozhodnutí odpočítala obdobie poistenia v spoločnom systéme sociálneho zabezpečenia podľa zákona č. 100/1988 Zb., teda roky výkonu služby v policajnom zbore, počas ktorých sa do 30. júna 2002 odvádzali sociálne odvody do spoločného systému sociálneho zabezpečenia. Podstatné je, že v období do 30. júna 2002 navrhovateľ odvádzal poistné do spoločného systému, a až od 1. júla 2002 do 31. decembra 2006 odvádzal poistné len do osobitného systému. Krajskému súdu vytýkal, že v konaní o opravnom prostriedku nepostupoval podľa zovšeobecného právneho názoru NS SR, vyjadreného v rozsudku sp. zn. 9So/138/2011 z 22. augusta 2012, ktorý sa týka stanovenia výšky starobného dôchodku .

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, § 492 ods. 2 SSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP a § 492 ods. 2 SSP) a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre potvrdenie alebo zmenu rozsudku súdu prvého stupňa.

Predmetom konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, ktorý podľa tretej hlavy piatej časti OSP preskúmal na základe opravného prostriedku navrhovateľa rozhodnutie odporkyne zo 6. augusta 2015, ktorým bolo rozhodnuté o priznaní starobného dôchodku od 5. januára 2015 v sume 260,80 eur mesačne.

Podľa § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 244 ods. 2 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Krajský súd sa citovanými ustanoveniami náležite neriadil. V odôvodnení rozsudku uviedol len obsah opravného prostriedku, obsah vyjadrenia odporkyne a obsah prednesov účastníkov na pojednávaní vo veci a iba skonštatoval, že sa stotožnil so spôsobom výpočtu sumy starobného dôchodku navrhovateľa odporkyňou, resp. so spôsobom jeho krátenia, nakoľko odporkyňa pri jeho výpočte prihliadala na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétne právnu normu a vyvodzuje právne závery. V odôvodnení rozsudku súd musí uviesť nielen podstatný obsah prednesov účastníkov konania. Je povinný stručne a jasne vyložiť, ktoré skutočnosti mal za preukázané a ktoré nie, akými úvahami sa pri posudzovaní súladu preskúmaného rozhodnutia so zákonom spravoval, ako posúdil zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu nevyplýva, na základe ktorých skutkových a právnych dôvodov sa stotožnil so správnosťou postupu odporkyne pri krátení starobného dôchodku navrhovateľa primerane k počtu skončených rokov doby trvania služby profesionálneho vojaka, rozhodujúcich pre výšku výsluhového dôchodku podľa § 39 zákona č. 328/2002 Z.z., podľa článku 33 Dohovoru č. 128 o

invalidných, starobných a pozostalostných dávkach.

Nedostatočné odôvodnenie rozsudku je okolnosť, ktorá bráni účastníkovi konania riadne konať pred súdom a namietat' konkrétne dôvody, pre ktoré považuje právne posúdenie veci súdom za správne. Odvolací súd nie je oprávnený nahrádzať chýbajúcu právnu úvahu súdu prvého stupňa, keďže takým postupom by sa účastníkovi konania odňalo právo na prejednanie veci v dvojinštančnom súdnom konaní.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 a § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 OSP a podľa § 492 ods. 2 SSP.

V ďalšom konaní krajský súd prejedná vec znovu, vysporiada sa s námietkami navrhovateľa uvedenými v jeho opravnom prostriedku proti preskúmanému rozhodnutiu odporkyne a znova o návrhu rozhodne. Nové rozhodnutie vo veci riadne odôvodnení a znova rozhodne aj o náhrade trov konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.